

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Відокремлений структурний підрозділ
«Криворізький фаховий коледж Національного авіаційного університету»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник начальника коледжу
з навчально-методичної роботи
Галина ДАНИЛІНА
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

« 30 » 08 2024 р.

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

з навчальної дисципліни «Авіаційне страхування»
(назва навчальної дисципліни)спеціальності 073 «Менеджмент»
(код та назва спеціальності)освітньо-професійної програми «Менеджмент транспорту та логістики»
(назва освітньо-професійної програми)

Всього годин:	<u>180</u>
Аудиторних годин:	<u>78</u>
Екзамен (номер семестру):	<u>-</u>
Залік (номер семестру):	<u>3</u>

Навчальна програма з навчальної дисципліни «Авіаційне страхування»

складена на основі навчального плану НБ/П/40/03.12-073/24,

затвердженого «30» 08 2024р.

Навчальну програму склав

[підпис] Світлана МАРЧЕНКО
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)
«27» 08 2024р.

Навчальну програму обговорено та схвалено на засіданні циклової комісії менеджменту, логістики та транспортної інфраструктури,

протокол № 13 від «27» 08 2024р.

Голова циклової комісії

[підпис] Надія СМІРНОВА
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)
«27» 08 2024р.

Навчальну програму обговорено та схвалено на засіданні випускової циклової комісії менеджменту, логістики та транспортної інфраструктури

спеціальності 073 «Менеджмент»,

протокол № 13 від «27» 08 2024р.

Голова випускової циклової комісії

[підпис] Надія СМІРНОВА
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)
«27» 08 2024р.

Навчальну програму обговорено та схвалено на засіданні відділення транспортних технологій,

протокол № 11 від «28» 08 2024р.

Завідувач відділення

[підпис] Наталія КРАВЧУК
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)
«28» 08 2024р.

ЗМІСТ

1	ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА	4
1.1	Мета вивчення навчальної дисципліни	4
1.2	Заплановані результати навчання	4
1.3	Міждисциплінарні зв'язки навчальної дисципліни	5
1.4	Основні форми організації вивчення навчальної дисципліни та контролю знань	5
1.5	Інструменти, обладнання та/або програмне забезпечення	5
2	ОРІЄНТОВНИЙ ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	6
3	ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	6
4	РЕКОМЕНДОВАНІ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	6
4.1	Основна та допоміжна література	6
4.2	Інформаційні ресурси Інтернет	6

1 ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1 Мета вивчення навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Авіаційне страхування» дає змогу ознайомитися з особливим підходом до страхування на авіаційному транспорті, страховими ризиками, страховим полем, страховим тарифом.

Мета вивчення – отримання необхідних знань і вмінь з основ страхування взагалі, з особливостей страхування в цивільній авіації як галузі економіки і на підприємствах цивільної авіації всіх форм власності, а також формування у майбутніх фахівців знання і вмінь щодо захисту авіакомпаній і аеропортів від збитків і витрат, навичок використання страхових фондів для зменшення втрат від проявлення ризиків при авіаційних перевезеннях, вирішення соціально-економічних проблем на авіаційних підприємствах.

- загальні компетенції:
 - ЗК-8. Навики використання інформаційних і комунікативних технологій;
 - ЗК-16. Здатність розробляти та управляти проектами;
 - ЗК-17. Навики здійснення безпечної діяльності;
 - ЗК-18. Прагнення до збереження навколишнього середовища.
- фахові компетенції:
 - ФК-1. Здатність визначати та описувати характеристики організації;
 - ФК-2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища;
 - ФК-3. Здатність визначати перспективи розвитку організації;
 - ФК-4. Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними;
 - ФК-10. Здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації;
 - ФК-12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення;
 - ФК-16. Здатність виявляти та вирішувати комплексні проблеми в логістиці, розв'язувати складні задачі, пов'язані зі сферою логістики та управлінням ланцюгами постачань.
- програмні результати навчання:
 - ПРН-6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень;
 - ПРН-7. Виявляти навички організаційного проектування;
 - ПРН-20. Вміти обирати оптимальний вид транспорту, в тому числі їх комбінацію, з урахуванням його технічних характеристик при плануванні та експлуатації маршрутів перевезень;
 - ПРН-21. Визначати проблеми та задачі ефективності перевезень, розробляти методи та будувати моделі оцінки ефективності перевезень.

1.2 Заплановані результати навчання

Знати:

- правила страхування авіаційних перевезень, страхування членів екіпажу і авіаційного персоналу;
- фактори, які впливають на розмір страхового внеску;
- методи та етапи страхування;
- розподіл відповідальності при страхуванні;
- функції страхування;
- принципи страхування;
- технологію страхування відповідальності за шкоду заподіяну життю та здоров'ю пасажирів, за шкоду, заподіяну багажу та вантажу;
- обсяги відповідальності страховика при страхуванні відповідальності експлуатанта

- повітряного судна за збитки при виконанні авіаційних робіт;
- особливості страхування на інших видах транспорту;
- правила перестраховування та співстрахування.

Вміти:

- управляти страховими ризиками;
- застосовувати методи протидії ризикам;
- проводити дослідження страхового ринку і розробляти політику страховика;
- застосовувати методи формування споживчого попиту;
- застосовувати нормативні документи та страхове законодавство на практиці;
- укладати страхові договори;
- вирішувати суперечки за договорами страхування;
- класифікувати страхові випадки;
- визначати розмір страхової суми та премії;
- застосовувати міжнародне законодавство в сфері авіаційного страхування;
- застосовувати технологію страхування авіаційних ризиків;
- застосовувати порядок оформлення страхового випадку;
- визначати розмір збитків при настанні страхового випадку;
- визначати рівень відповідальності сторін на транспорті при настанні страхового випадку;
- документально оформляти страховий випадок;
- застосовувати правові норми регулювання взаємовідносин перевізників на внутрішніх і міжнародних авіалініях;
- застосовувати методи перестраховування і співстрахування.

1.3 Міждисциплінарні зв'язки навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Авіаційне страхування» вивчається на основі дисциплін «Загальний курс транспорту» і «Продаж послуг авіаційних перевезень», слугує для вивчення дисциплін «Митні операції», «Основи туристичного бізнесу».

1.4 Основні форми організації вивчення навчальної дисципліни та контролю знань

Викладання тем дисципліни проводиться у вигляді надання лекційного матеріалу з послідовним закріпленням навчального матеріалу на практичних заняттях шляхом формування здобувачами вищої освіти власних суджень щодо проблемних питань.

Поточний контроль знань здобувачів вищої освіти здійснюється на практичних заняттях, на основі чого виставляється проміжний контроль, що є основою отримання заліку і навчальної дисципліни.

1.5 Інструменти, обладнання та/або програмне забезпечення

Для засвоєння здобувачами вищої освіти лекційного матеріалу та практичних завдань при викладанні дисципліни застосовуються інтернет-додатки GoogleClassroom, Google Meet, Zoom.

2 ОРІЄНТОВНИЙ ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ розділів	Назва розділів	Обсяг навчальних занять, год.				
		Всього	Аудиторні, год.			Самостійна робота
			Лекції	Практичні заняття	Лабораторні заняття	
1	2	3	4	5	6	7
1	Страховий бізнес у ринковій економіці	46	8	8	-	30
2	Страховання авіаційних перевезень	84	20	20	-	44
3	Перестраховання та співстраховання на повітряному транспорті	50	10	10	-	30
Всього за навчальною дисципліною		180	38	38	-	104

3 ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розділ 1. Страховий бізнес у ринковій економіці

Теми розділу 1. Сутність, принципи та класифікація страхування. Передумови становлення та особливості проведення авіаційного страхування. Страховий ринок.

Розділ 2. Страховання авіаційних перевезень

Теми розділу 2. Страхування авіаційних ризиків авіаексплуатанта. Страхування відповідальності власників, операторів аеропортів. Страхування майна авіапідприємств. Страхування членів екіпажу повітряного судна, іншого авіаційного персоналу, повітряних перевезень пасажирів та вантажу.

Розділ 3. Перестраховання та співстраховання на повітряному транспорті

Теми розділу 3. Перестраховання та співстраховання на повітряному транспорті. Роль ризик-менеджменту в авіаційному страхуванні. Страховий захист інтересів учасників договорів оренди та фінансового лізингу повітряних суден.

4 РЕКОМЕНДОВАНІ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1 Основна та допоміжна література

1. Аберніхіна І.Г., Божанова О.В., Мушнікова С.А. Страхові послуги: навч. посіб. – Х.: Видавництво Іванченка І.С., 2023. – 242 с.

2. Закон України «Про страхування» від 18.11.2021 р. № [1909_IX](#)
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1909-20/conv#Text>

3. Лінькова О.Ю. Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Страховий менеджмент» для студентів спеціальності 073 «Менеджмент» освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр. – Харків: НТУ «ХПІ», 2024. – 65 с.

4. Мельник Т.А., Сибірцев В.В. Страхування: навчальний посібник. – Кропивницький: ПП «Ексклюзив Систем», 2022. – 307 с.

5. Опальчук Р.М. Страховий менеджмент: навчальний посібник. – Київ: ЦП «Компринт», 2023. – 251 с.

6. Сосновська О.О. Страхування: навчальний посібник. – К.: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2021. – 328 с.

4.2 Інформаційні ресурси Інтернет

1. Стандарт вищої освіти для спеціальності 073 «Менеджмент» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Електронний ресурс: <http://kk.nau.edu.ua/article/2862>